

Victoria den 17 Oct. 1878

Lieber Arnault!

Den 7ten dieses Monats kam ich morgens gegen vier Uhr in Victoria an mit einem kleinen Segelschiffe. Ich bin hierhin gekommen um eine Unterhaltung mit dem Bischof zu haben. Ich spazierte ein wenig draussen um die Herrn nicht zu früh aus ihren süszen Träumen zu wecken, bis endlich gegen fünf der Bischof in Bewegung war. Ich klopfte an und der Bischof öffnete mir. Was war es eine Freude für mich sowohl wie für Ihn!

Op de 7de van deze maand kwam ik 's-ochtends rond vier uur in Victoria met een klein zeilschip aan. Ik ging hier naar toe voor een onderhoud met de bisschop. Ik wandelde wat om de mensen niet te vroeg uit hun zoete dromen te wekken, eindelijk tegen vijven kwam de bisschop in beweging. Ik klopte op de deur en de bisschop deed open. Dat was een groot plezier voor mij als voor hem.

Er sieht besser aus als früher. Er ist munter und gesund: nur Schade dasz Er uns wahrscheinlich verlassen wird. Er nimmt die Stelle als Erzbischof von Portland nur gegen seinen Willen an wenn es der ausdrückliche Wille des heil. Vaters ist. Doch augenblicklich, obschon die Ernennung schon bekannt ist, hat Er die schriftliche Nomination noch nicht. Du kannst dich also als Kandidat für die bischöfliche Stelle von Van Couver aufsetzen.

Hij¹ ziet er beter uit dan vroeger. Hij is opgewekt en gezond. Eigenlijk jammer dat hij ons waarschijnlijk verlaten zal. Hij wordt aartsbisschop van Portland, maar wel tegen zijn zin in hoewel het de wens van de heilige Vader was. Momenteel, hoewel de benoeming bekend is, heeft hij de schriftelijke bevestiging nog niet ontvangen. Jij kunt je ook als kandidaat voor de bisschopszetel van Vancouver stellen.

Meine Stimme wirst du sicher erhalten: wer weiszt was du noch einst thun wirst! Ich hoffe noch immer dich mal in meiner Nähe zu sehen hier in diesem Lande: der Cleus is noch immer zwischen den Wilden am arbeiten; "ce ne sont pas des croix de St. Louis", doch in vielen Sachen gibt es nur peccatum materiale der Unwissenheit wegen.

¹ Bisschop Seghers: Seghers:

Charles John Seghers (Gent 1839-vermoord 1886)

werd in 1873 bisschop van Vancouver en in 1880 aartsbisschop. Zijn eerste brief verscheen in The Catholic Sentinel in oktober 1877. Hij zou een jaar lang in Alaska blijven om missiewerk te verrichten onder de Indianen. In september 1878 was hij weer in Vancouver.

Mijn stem krijg je zeker; wie weet ben je nog een *thun wirst*. Ik hoop dat ik je ooit nog eens hier in dit land zal zien. Cleus² werkt nog altijd tussen de Wilden: *die zijn niet van het kruis van de heilige Lodewijk*, meestal is het de vergeving van de zonden die in onwetendheid gemaakt zijn.

Nun am ersten Morgen überreichte der Bischof mir deinen letzten Brief. Ich danke dir sehr für dein Geschenk. Was das Lesen der Intentionen betrifft, dafür ist schon gesorgt; und das Geld kannst du eben senden mit Eussen und Althof (ohne ihnen dennoch den Grund meiner Lage anzugeben), oder durch einen "postal order" welches 25 cents kostet für 20 Dollars. Da ich eben nicht hier sein kann um das Geld zu empfangen, so kannst du es an folgende Adresse schicken: .J. Jonckan. Rev. J. Jonckan at Victoria .Van Couver's Island Brit. Columbia.

Deze eerste morgen kreeg ik van de bisschop jouw laatste brief. Ik dank je hartelijk voor dit cadeau. Wat je intenties betreffen, daar is reeds voor gezorgd. Het geld kun je via Eussen en Althof³ sturen (zonder hen mijn locatie te noemen), of via een *postal order* die je 25 cent per 20 dollar kost. Omdat ik wellicht niet hier ben om het geld te ontvangen, kun je het naar het volgende adres sturen: .J. Jonckan⁴. Rev. J. Jonckan at Victoria .Van Couver's Island Brit. Columbia

Dieses Letztere ist höchst nothwendig, sonst gehen die Briefe oft nach Australien. So eben bekam ich vier Zeitungen, durch den H. Dämkes geschickt welche jenen Spaziergang gemacht haben. Also nochmals herzlichen Dank!! Wie geht es dir denn nach einem Jahre in Amerika gewesen zu sein? In welcher Sprache muszt du predigen? Sind Holländer in deiner Nähe? Kannst du sie besuchen? Wie geht es mit dem Häuslichen Leben zwischen Debruyker un dir?? Gehörst du zu jener Diöcese oder noch nach Roermond? Bist du der Meinung immer in Amerika zu bleiben oder nicht? Bist du noch immer gesund wie ich bin? Wie bringst du die Zeit um? Was neues in Simpelveld???

Dat laatste moet echt, anders gaan de brieven vaak naar Australië. Daarnet kreeg ik vier kranten die door de heer Dämkes verzonden waren die een hele omzwerwing gemaakt hebben. Nogmaals hartelijk dank!! Hoe gaat het met je na een jaar in Amerika? In welke taal moet je preken? Zijn er Hollanders bij je in de buurt? Kun je die bezoeken? Hoe gaat het met het huishouden tussen Debruyker⁵ en jou? Behoor je tot een bepaald diocees of nog steeds Roermond? Denk je altijd in Amerika te blijven of niet? Ben je, net als ik, nog altijd gezond? Hoe breng je je tijd door? Is er nog nieuws uit Simpelveld?

Ueber die wichtigen und sehr interessanten Neuigkeiten von der Alaska-Reise will ich mich gar nicht ausdehnen, da du wahrscheinlich selbige schon gelesen haben wirst. Freeman's Journal von New York, Cath. Sentennel von Portland und mehrere andere Zeitungen heben die Briefe von C. Seghers übergenommen; auch sind selbige nach Paris geschickt für die Annalen und Missionsbücher.

² Onbekend wie hier bedoeld word. Zijn naam wordt in de diverse brief als Clös, Klos, Cleus geschreven.

³ L. H.L. Eussen en J. Althoff (subdiaken) waren twee priesters in Vancouver. Zij hadden ook aan het Amerikaans College in Leuven gestudeerd en gingen in oktober 1878 naar Vancouver Island.

⁴ Jonckan is John James Jonckan, vicaris generaal van bisschop Lemmens van Vancouver. Hij overleed 29 juli 1888. Hij kwam in 1867 in Vancouver.

⁵ De Bruycker is Florimond de Bruycker, in 1832 in Gent geboren. Hij ging in 1862 naar Amerika en is daar veertig jaar pastoor in Willimantic. In 1873 bouwde hij daar een nieuwe kerk. Arnold was zijn assistent. De zusters van liefde kwamen uit Tilburg naar Willimantic waarvoor De Bruycker een klooster bouwde. Hij overleed daar in december 1902. Arnold ligt bij hem onder het zelfde grafmonument begraven.

Over de belangrijke en zeer interessante wetenswaardigheden van de Alaska reis zal ik niet uitweiden, omdat je dat waarschijnlijk zelf al gelezen hebt in de Freeman's Journal van New York, Catholic Sentinel van Portland en diverse andere kranten die de brieven van C. Seghers overgenomen hebben; ook zijn die naar Parijs gestuurd voor de annalen en missieboeken.

Mehr als in jenen Briefen steht weisz ich auch nicht. Würde es aber der Fall sein dasz du jene wichtigen Nachrichten nicht gesehen hättest, so würde ich bereitwillig dir dieselben von hieraus zuschicken. Wie geht's denn mit dem Cleus? In Simpelveld sagt man: "Er ist noch immer frisch und gesund und kann fressen wie ein Schafshund. Er hat den Palinckx schon zwei Mal vergebens geschrieben; bei dem hat er folglich noch mehr als ein Schafshund gefressen: "in cauda venenum".

Meer dan wat er in de brieven staat weet ik ook niet. Mocht het zo zijn dat je dit belangrijke nieuws niet gezien hebt, ben ik bereid je dit toe te sturen. Hoe gaat het met Cleus. In Simpelveld zeggen we "Hij is nog altijd fris en gezond en kan vreten als een schaapshond." Hij had Palinckx⁶ reeds twee keer tevergeefs geschreven; hij vrat dus meer dan een schaapshond: het venijn zit in de staart.

Hättest du solches erwartet von deinem Palinckx? "Ik zal mijn leed moeten slikken". "Nu is alles uit" zeide Jean Heinkes, een man die "van tact getuigde en alles wist op touw te zetten". Ich werde mir also nur einen kleinen Freund bei den Indianern suchen; dies ist noch immer bequemer, gerade weil sie Ringelchen durch die Nase haben. Den Palinckx konnte ich schlecht ringen, er ist mir immer ein bischen "Meister" gewesen: und da ich ihn am Ende nicht ringen konnte, so musste ich "het onderspit delven".

Had je zoiets van jouw Palinckx verwacht? "Ik zal mijn leed moeten slikken". "Nu is alles uit" zeide Jean Heinkes, een man die "van tact getuigde en alles wist op touw te zetten". Ik zou toch liever een vriend bij de Indianen zoeken, dat is handiger, omdat zij ringetjes door de neus hebben. Palinckx kun je moeilijk een ringetje door zijn neus boren. Hij is mij teveel "meester" geweest: en omdat ik hem uiteindelijk niet ringen kon, moest ik het onderspit delven.

Doch lasset uns nicht über Cornelius P. Er könnte vielleicht gestorben sein: "De mortuis nil nisi bene". So eben komme ich zu hören aus einem Briefe an Herrn Leroy dasz man bei Ihnen eine Synode gehabt hat, so wir jedes Jahr. Lemmens war auch hier. Er hat vor drei Monaten wieder eine kleine Bluthspeiung gehabt, doch ist mit dem Schrecken davon gekommen, jetzt macht er es wieder sehr gut.

Laten we niet over Cornelius P hebben. Hij zou wel eens overleden kunnen zijn. Over de doden niets dan goeds. Ik kreeg net uit een brief aan priester Leroy⁷ te horen dat daar, zoals ieder jaar, een synode geweest is. Lemmens⁸ was daarbij ook aanwezig. Hij had drie

⁶ Palinckx was waarschijnlijk leraar aan het Amerikaans College in Leuven

⁷ Joseph Hubert Leroy werd in het Vlaamse Peer op 9 januari 1835 geboren. Toen hij 27 was, werd hij tot priester gewijd. Enkele jaren lang was hij vice president van het Amerikaans College in Leuven. Hij vertrok in 1873 voor Vancouver Island en kwam in 1874 in Victoria aan waar hij in 1882 overleed 48 jaar oud. Hij leed al twee jaar aan maagkanker. Hoewel hij niet onder de Indianen werkte, werd hij daar wel begraven.

⁸ Jean Nicolaas Lemmens was geboren in Schimmert 1850, overleden in Guatemala 1897. Hij was eerst vicaris generaal van de bisschop van Vancouver. Van 1888 tot en met 1897 was hij bisschop van Victoria als opvolger van Charles Johannes Seghers die in december 1888 vermoord werd .

maanden geleden weer een beetje bloed opgegeven, maar is met de schrik vrijgekomen. Momenteel gaat het weer goed met hem.

Wir haben oft über alte Dinge gelacht u.a. "gäf mich 't jäske nog ens". Man hatte ihm ein Büchelchen der Preisausteilung von Rolduc geschickt. Ich sagte ihm man hätte besser gethan die jäskeren nebst Namen zu schicken.

We hebben vaak over oude zaken gelachen zoals "geef mij dat jasje nog eens". Ze hebben hem een boekje met prijsuitreikingen van Rolduc gezonden. Ik zeg dat het beter was geweest om dat *jäskeren* naast de naam te zetten.

Beim Erhalten dieses Briefes magst du wahrscheinlich schon die Ernennungen der Diöcese von Roermond gehört haben. Theile mir selbige getreu mit als sonstige Veränderungen. Nach drei Tagen will ich wieder nach meinen Wilden gehen, und die Arbeit tüchtig fortsetzen. Wenn du bei mir wärest dann würde ich dir den Vorhammer geben um drauf zu schlagen. Ich habe auch eine Polizei eingerichtet: 14 Beambten (Indianer) welche die Schuldigen vor den Richter (Cleus) bringen. Die Sache wird beurtheilt und bestraft nach der Grösze des Delictum. Das erste was ich thue bei meiner Ankunft in meiner Pfarre ist ein kleines Gefängnis zu bauen. Wozu dies All? Weil wir so weit von den Blanken sind u. folglich alles auf eigene Autorität treiben müssen. Zeichnet ergebenst dein dich innigst liebender Freund Joseph Nicolaye. Bete viel für de Cleus, und schreibe oft.

Wanneer je deze brief ontvangen hebt, heb je waarschijnlijk al over de benoeming van het diocees Roermond gehoord. Vertel mij als er wijzigingen zijn. Na drie dagen ga ik weer naar mijn wilden om met het werk vol ijver door te gaan. Als je bij mij zou zijn zou ik je een grote hamer geven om daarmee te slaan. Ik heb ook een politiepost ingericht met 14 Indiaanse ambtenaren die de schuldigen voor de rechter (Cleus) brengen. De zaak wordt beoordeeld en bestraft naar de mate van het delict. Het eerste dat ik doe bij aankomst in mijn parochie is een kleine gevangenis bouwen. Waarom dit alles? Omdat wij zo ver verwijderd zijn van blanken en vervolgens op eigen gezag moeten doen. Tekent jouw toegenegen innig liefhebbende vriend Joseph Nicolaye⁹. Bid veel voor Cleus en schrijf vaak.

⁹ : Joseph Nicolaye (Holset 1850-1932) studeerde eerst in Rolduc en later aan het groot seminarie in Roermond. In 1875 werd hij priester gewijd en werd kapelaan in Eijgelshoven. In 1876 vertrok hij als missionaris naar Alaska waar hij 18 jaar lang onder de Indianen leefde. In 1889 werd hij naar Vancouver geroepen. Daar werd hij vicaris generaal. In 1916 publiceerde hij zijn *Vancouver Eiland, Herinneringen uit het missionarisleven*.